

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 2009 r.

w sprawie Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych

Na podstawie art. 108 ust. 5 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Właściwość miejscowa specjalistycznego urzędu górniczego: Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych, utworzonego rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1994 r. w sprawie utworzenia Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych (Dz. U. Nr 92, poz. 436 oraz z 1997 r. Nr 100, poz. 625), zwanego dalej „Urzędem”, obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Urząd stanowi aparat pomocniczy dyrektora Urzędu, będącego organem nadzoru górniczego pierwszej instancji właściwym w podziemnych zakładach górniczych w odniesieniu do:

- 1) górniczych wyciągów szybowych;
- 2) urządzeń transportowych, których środki transportu poruszają się po torze o nachyleniu powyżej 45°, w wyrobiskach górniczych;
- 3) szybów i szybików wraz z wyposażeniem;
- 4) centrali i dyspozytorni wraz z systemami łączności, bezpieczeństwa i alarmowania oraz magistralnymi sieciami telekomunikacyjnymi;
- 5) stacji wentylatorów głównych;
- 6) urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia, zasilających obiekty, maszyny i urządzenia, o których mowa w pkt 1—5.

§ 3. Urząd stanowi aparat pomocniczy dyrektora Urzędu, będącego organem administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego pierwszej instancji właściwym w odniesieniu do następujących obiektów budowlanych podziemnych zakładów górniczych:

- 1) obiektów budowlanych maszyn wyciągowych;
- 2) szybowych wież wyciągowych;
- 3) budynków nadszybi;
- 4) obiektów budowlanych urządzeń, o których mowa w § 2 pkt 2;
- 5) wolnostojących budynków centrali, dyspozytorni, systemów oraz sieci, o których mowa w § 2 pkt 4;
- 6) obiektów budowlanych stacji wentylatorów głównych;
- 7) obiektów budowlanych przeznaczonych dla urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia, zasilających obiekty, maszyny i urządzenia, o których mowa w § 2 pkt 1—5.

§ 4. Siedzibą Urzędu jest miasto Katowice.

§ 5. Postępowania dotyczące obiektów, maszyn, urządzeń, instalacji, sieci oraz obiektów budowlanych zakładu górniczego, wszczęte przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, są prowadzone, do zakończenia postępowania w pierwszej instancji, przez dotychczas właściwe organy nadzoru górniczego.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2009 r.³⁾

MINISTER ŚRODOWISKA

w porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

WYŻSZY URZĄD GÓRNICZY
DEPARTAMENT PRAWNY

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

Dyrektor
Departamentu Prawnego

mgr Piotr GISMAN

- ¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej — środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 216, poz. 1606).
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 133, poz. 934, Nr 170, poz. 1217, Nr 190, poz. 1399 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 199, poz. 1227 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.
- ³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie ustalenia siedziby i właściwości Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych (Dz. U. Nr 96, poz. 864 oraz z 2006 r. Nr 107, poz. 734), które na podstawie art. 17 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 21, poz. 125) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

1. Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie fakultatywnego upoważnienia zamieszczonego w art. 108 ust. 5 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), w brzmieniu ustalonym przez art. 9 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 21, poz. 125). Na mocy powołanego przepisu minister właściwy do spraw środowiska został upoważniony do tworzenia i znoszenia specjalistycznych urzędów górniczych obejmujących niektóre dziedziny działalności urzędów górniczych oraz określenia ich nazwy, właściwości i siedziby. Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.), ilekroć właściwy minister lub kierownik urzędu centralnego określa, na podstawie przepisów odrębnych, terytorialny zakres działania podległych mu lub nadzorowanych przez niego urzędów albo innych jednostek organizacyjnych, określenie to następuje w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej.

Wytyczne do wydania rozporządzenia przewidują konieczność kierowania się kryteriami ekonomicznymi oraz uwzględnienia efektywności działania urzędów górniczych.

Projektowany akt zastąpi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie ustalenia siedziby i właściwości Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych (Dz. U. Nr 96, poz. 864 oraz z 2006 r. Nr 107, poz. 734).

2. Specjalistyczne urzędy górnicze zapewniają wykonywanie zadań dyrektorów specjalistycznych urzędów górniczych, którzy są, zgodnie z art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze, terenowymi organami administracji rządowej niezespółonej pierwszej instancji, podległymi Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego. W art. 56 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206) przyjęto formułę, że terenowe organy administracji rządowej podporządkowane m.in. centralnemu organowi administracji rządowej są organami niezespółonej administracji rządowej.

Właściwość poszczególnych urzędów górniczych ma znaczny wpływ na sprawne wykonywanie ich zadań polegających przede wszystkim na sprawowaniu nadzoru i kontroli nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie: bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa pożarowego, ratownictwa górniczego, gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania, ochrony środowiska oraz budowy i likwidacji zakładu górniczego (art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze).

3. Urząd Górniczy do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych (dalej w skrócie: UGBKUE) jest jedynym istniejącym w przeszłości i obecnie specjalistycznym urzędem górniczym. Został on, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze, utworzony rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1994 r. w sprawie utworzenia Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych (Dz. U. Nr 92, poz. 436 oraz z 1997 r. Nr 100, poz. 625) i obejmuje, stosownie do art. 108 ust. 5 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze, niektóre dziedziny działalności urzędów górniczych. Urząd zapewnia wykonywanie zadań dyrektora UGBKUE (stanowi aparat pomocniczy tego dyrektora), który jest, podległym Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, organem nadzoru górniczego (terenowym organem administracji rządowej niezespółonej) pierwszej instancji w zakresie określonym dotychczasowym rozporządzeniem.

UGBKUE funkcjonuje nieprzerwanie od 1957 r., a utworzony został rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1957 r. w sprawie utworzenia Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energo-Mechanicznych (Dz. U. Nr 4, poz. 17 oraz z 1976 r. Nr 22, poz. 140), wydanym na podstawie art. 3 ust. 3 dekretu z dnia 21 października 1954 r. o urzędach górniczych (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 114). Przepisy te zostały uchylone ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96). Ustawa ta przewidziała ponadto inny charakter prawny wszystkich okręgowych i specjalistycznych urzędów górniczych — już nie jako organy Wyższego Urzędu Górniczego (art. 3 dekretu o urzędach górniczych) sprawujące nadzór i kontrolę przede wszystkim nad ruchem zakładów górniczych i podejmujące w tym zakresie rozstrzygnięcia, ale jako jednostki organizacyjne zapewniające wykonywanie zadań przez dyrektorów urzędów (organów administracji państwowej, według terminologii przyjętej w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2002 r. — terenowych organów administracji rządowej, podległych Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego) i działające pod ich bezpośrednim kierownictwem (art. 108 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze). Z powyższych względów zachodziła wówczas konieczność ponownego formalnego utworzenia oraz określenia nazwy jedyne specjalistycznego urzędu górniczego, a także określenia jego siedziby i właściwości. Stało się to wspomnianym już rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1994 r.

U podstaw utworzenia UGBKUE oraz kreowania jego kompetencji legła specyfika budowy (konstrukcji) oraz sposobu użytkowania lub ruchu niektórych obiektów budowlanych i urządzeń energomechanicznych (obiektów, maszyn, urządzeń, instalacji oraz sieci) zakładów górniczych, wymagających ustanowienia specjalistycznej administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego (nawet w ramach tzw. budownictwa górniczego), a także specjalistycznego nadzoru górniczego, i skupienia tych zadań w jednym urzędzie, w którym są zatrudnieni pracownicy o szczególnych kwalifikacjach i doświadczeniu, zapewniający bezpieczeństwo wspomnianych obiektów i urządzeń oraz jednolitość zasad postępowania przy sprawowaniu nadzoru i kontroli w odniesieniu do podziemnych zakładów górniczych wyposażonych w takie obiekty lub urządzenia. Dotychczasowa wieloletnia praktyka funkcjonowania UGBKUE wskazuje jednoznacznie na potrzebę dalszego jego istnienia.

4. W projekcie wprowadza się trzy modyfikacje wkraczające w sferę merytoryczną, kierując się wytycznymi przewidzianymi w upoważnieniu ustawowym. W pozostałym zakresie merytorycznym utrzymuje się natomiast aktualny stan prawny, zarówno w zakresie dziedziny górnictwa „obsługiwanej” przez UGBKUE (górnictwo podziemne), jak i wybranych elementów wchodzących w skład dwóch aspektów działalności górniczej: funkcjonowania urządzeń energomechanicznych (obiektów, maszyn, urządzeń, instalacji oraz sieci) oraz obiektów budowlanych zakładów górniczych, uznając ten stan (ukształtowany w 2006 r.) za optymalny i sprawdzony w praktyce funkcjonowania urzędów górniczych.

4.1. Najistotniejsza zmiana dotyczy przejęcia przez dyrektora UGBKUE od dyrektorów okręgowych urzędów górniczych zadań w zakresie nadzoru i kontroli nad szybami i szybikami. W aktualnym stanie prawnym (§ 2 ust. 1 pkt 1 dotychczasowego rozporządzenia) w obszarze właściwości dyrektora UGBKUE pozostaje wyłącznie wyposażenie szybów i szybików. Rozwiązanie to powoduje, że ta sama przestrzeń w podziemnym zakładzie górniczym podlega nadzorowi i kontroli dwóch różnych organów nadzoru górniczego. Stanowi to nieuzasadnione utrudnienie dla działalności przedsiębiorców górnictwa podziemnego. Ograniczenie uciążliwości administracyjnej w tym zakresie wpisuje się w realizację polityki Rządu, a także w założenia zrealizowane w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 18, poz. 97).

Zaproponowane rozwiązanie przyczyni się również do ujednoczenia nadzoru i kontroli nad jednymi z najistotniejszych obiektów z punktu widzenia ruchu podziemnego zakładu górniczego, począwszy od ich budowy, poprzez ruch, aż do likwidacji. Umożliwi kompleksowe prowadzenie kontroli szybów (łącznie z obudową i urządzeniami wyciągowymi) oraz szybsze podejmowanie ewentualnych działań zapobiegawczych. Konsekwencją zaproponowanego rozwiązania jest powierzenie dyrektorowi UGBKUE właściwości w zakresie budynków nadszybia. Obydwie propozycje zrationalizują koszty funkcjonowania urzędów górniczych oraz zapewnią efektywność działania tych urzędów.

4.2. W związku z zamierzeniami inwestycyjnymi przedsiębiorców górniczych oraz podmiotów prowadzących działalność na podstawie art. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze, dotyczącymi zastosowania w podziemnych zakładach górniczych oraz w podziemnych trasach turystycznych (w wyrobiskach górniczych) urządzeń transportowych, których środki transportu poruszają się po torze o nachyleniu powyżej 45°, a niebędących górniczymi wyciągami szybowymi, zaproponowano objęcie tych urządzeń właściwością rzeczową dyrektora UGBKUE, co jednocześnie wyłączy w tym zakresie właściwość rzeczową dyrektorów okręgowych urzędów górniczych.

Urządzenia transportowe, których środki transportu poruszają się po torze o nachyleniu powyżej 45°, w wyrobiskach górniczych, to m.in.:

- 1) dźwigi osobowe i osobowo-towarowe (tzw. windy);
- 2) podnoszone podesty i platformy, w tym instalowane w kopalniach zabytkowych i przeznaczone dla osób niepełnosprawnych;
- 3) inne urządzenia transportowe, które są stosowane na powierzchni, a z racji zagrożeń, jakie mogą stwarzać, podlegają nadzorowi państwowemu (Urząd Dozoru Technicznego oraz Transportowy Dozór Techniczny).

Postęp techniczny umożliwia obecnie adaptację tych urządzeń do warunków panujących w podziemnych wyrobiskach górniczych (szybach górniczych). Z racji zagrożeń, jakie mogą stwarzać te urządzenia, wskazano dyrektora UGBKUE, gdyż jest on już obecnie organem właściwym w zakresie zagrożeń, jakie mogą stwarzać urządzenia transportu pionowego w zakładach górniczych (górnicze wyciągi szybowe).

4.3. W zakresie urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia, zasilających określone „urządzenia energomechaniczne”, zrationalizowano sposób redakcji przepisu określającego właściwość dyrektora UGBKUE, poprzez jednoznaczne wskazanie, że chodzi tylko o urządzenia, instalacje i sieci zasilające obiekty, maszyny i urządzenia poddane władztwu administracyjnemu tego organu nadzoru górniczego, rezygnując też z pojęcia „urządzenia energomechaniczne”, które uznano za nieadekwatne. W zakresie pozostałych urządzeń, instalacji i sieci nadzór powinien być bowiem sprawowany przez dyrektorów właściwych okręgowych urzędów górniczych. Dostosowano również do tej zmiany część „budowlaną” projektu, zapewniając spójność terminologiczną pomiędzy § 2 pkt 6 a § 3 pkt 7.

4.4. Pozostałe elementy projektu, modyfikujące aktualny stan prawny, mają charakter formalny.

Po pierwsze: mając na względzie kolejność elementów regulacji rozporządzenia, zamieszczoną w upoważnieniu ustawowym, przepis dotyczący siedziby UGBKUE umieszczono, odmiennie niż w aktualnym stanie prawnym, dopiero po przepisach dotyczących właściwości (miejscowej i rzeczowej) tego Urzędu.

Po drugie: zastosowano formułę użytą w obowiązującej i nowej ustawie dotyczącej administracji rządowej w województwie (urząd stanowi „aparatus pomocniczy” organu — kierownika urzędu).

Po trzecie: zrezygnowano z formuły „wykonywanie, utrzymywanie i prowadzenie ruchu”, gdyż pojęcie „prowadzenie ruchu” obejmuje w istocie pozostałe pojęcia, a ponadto likwidację.

Po czwarte: zrezygnowano z przepisów § 2 ust. 2 oraz § 3 ust. 2 dotychczasowego rozporządzenia, określających formy i podstawy prawne działalności dyrektora UGBKUE, uznając, że taka regulacja wykracza poza delegację ustawową.

5. Bez zmian pozostaje właściwość miejscowa (obszar Rzeczypospolitej Polskiej — § 1 projektu) oraz siedziba UGBKUE (Katowice — § 4 projektu). Rozwiązanie to jest związane z największą koncentracją obiektów, maszyn, urządzeń, instalacji, sieci oraz obiektów budowlanych zakładu górniczego podlegających obecnie oraz po wejściu w życie projektowanych zmian nadzorowi i kontroli UGBKUE w województwie śląskim. Właściwością tego Urzędu objęta jest także m.in. część działalności KGHM Polska Miedź S.A. oraz Kopalni Soli „Kłodawa” S.A.

6. Projekt pomija problematykę tworzenia i znoszenia urzędu specjalistycznego, a w konsekwencji nie zachodzi potrzeba wykonania delegacji w zakresie nazwy tego urzędu. Nazwa ta, pomimo że nie uzewnętrznia aspektów budowlanych, jest od lat identyfikowalna w branży górniczej. Dokonanie w tym zakresie zmiany generowałoby natomiast zbędne koszty.

7. W związku z zaproponowanymi zmianami w podziale kompetencji organów nadzoru górniczego pierwszej instancji, w § 5 projektu przewidziano przepis przejściowy, przewidujący pozostawienie rozpoznawania spraw przez dotychczas właściwe organy: tj. dyrektora właściwego miejscowo okręgowego urzędu górniczego albo dyrektora UGBKUE, aż do zakończenia postępowania w tej instancji. Jeżeli jednak sprawa rozpatrywana byłaby ponownie przez organ pierwszej instancji, wskutek np. rozstrzygnięcia organu drugiej instancji, tj. Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego (art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego), zostałaby ona przekazana do organu właściwego w świetle projektowanej regulacji.

W zakresie mienia oraz obsady kadrowej nie jest konieczne wprowadzanie przepisów dostosowujących. W szczególności należy wskazać, że planowane przeniesienie pięciu pracowników inspekcyjno-technicznych, m.in. będących specjalistami z odpowiednimi uprawnieniami budowlanymi (obiekty budowlane na powierzchni) oraz górniczymi — z zakresu budownictwa podziemnego (szyby, komory) z okręgowych urzędów górniczych do UGBKUE odbędzie się w trybie art. 64 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505).

8. Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 lipca 2009 r. Propozycja ta ma m.in. związek z metodyką planowania i przeprowadzania czynności inspekcyjno-technicznych przez pracowników UGBKUE. Umożliwi ona ponadto sprawne dostosowanie organizacyjne urzędów górniczych do zmienionego stanu prawnego. Odpowiednio długie *vacatio legis* będzie także korzystne dla przedsiębiorców działających w branży górniczej.

9. Projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Środowiska (<http://ww.mos.gov.pl/bip/index.php?idkat=412>), stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), w celu umożliwienia zgłoszenia, w trybie art. 7 tej ustawy, zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem rozporządzenia. Zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem wniósł Pan Waław Łucyk (stanowisko wobec jego propozycji zamieszczono w Ocenie Skutków Regulacji).

10. Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji Komisji Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowany akt normatywny.

Celem projektowanego rozporządzenia jest ponowne ustalenie właściwości i siedziby Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych (dalej w skrócie: UGBKUE). Projekt rozporządzenia oddziałuje przede wszystkim na urzędy górnicze, poprzez mechanizm wyłączenia z „ogólnej” kompetencji okręgowych urzędów górniczych części zagadnień i przekazania ich do właściwości jedyne go specjalistycznego urzędu górniczego.

Przepisy zawarte w projekcie rozporządzenia oddziałują ponadto na podmioty objęte właściwością rzeczową UGBKUE, tj. w szczególności przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wydobywania kopalin ze złóż w podziemnych zakładach górniczych, w których usytuowane są obiekty, maszyny, urządzenia, instalacje, sieci oraz obiekty budowlane zakładu górniczego podległe nadzorowi i kontroli tego Urzędu.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt został rozesłany do:

- 1) reprezentatywnych organizacji związkowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.), tj. do:
 - a) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” — w tym do Komisji Krajowej oraz Sekretariatu Górnictwa i Energetyki,
 - b) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, w tym do zrzeszonych w tym podmiocie górniczych struktur związkowych: Związku Zawodowego Górników w Polsce, Związku Zawodowego Ratowników Górniczych w Polsce, Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Miedziowego, Związku Zawodowego Pracowników Dołowych, Związku Zawodowego Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce, Porozumienia Związków Zawodowych Górnictwa, Związku Zawodowego Pracowników Zakładów Przeróbki Mechanicznej Węgla w Polsce „Przeróbka”, Związku Zawodowego Jedności Górniczej, Związku Zawodowego Pracowników Technicznych i Administracji „Dozór” KGHM Polska Miedź S.A.,
 - c) Forum Związków Zawodowych, w tym do zrzeszonej w tym podmiocie górniczej strukturze związkowej: Porozumienia Związków Zawodowych „KADRA”,
 - d) Konfederacji Pracodawców Polskich,
 - e) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
 - f) Business Centre Club — Związku Pracodawców,
 - g) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 2) Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 3) Forum Przemysłu Wydobywczego;
- 4) Porozumienia Pracodawców Przemysłu Wydobywczego (Związku Pracodawców Górnictwa Węgla Kamiennego);
- 5) Związku Pracodawców Polska Miedź;

- 6) Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce;
- 7) Związku Gmin Zagłębia Miedziowego;
- 8) Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie;
- 9) Politechniki Śląskiej;
- 10) Politechniki Wrocławskiej;
- 11) Głównego Instytutu Górnictwa;
- 12) Przedsiębiorstwa Miernictwa Górniczego sp. z o.o.;
- 13) jednostek ratownictwa górniczego: Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu oraz Jednostki Ratownictwa Górniczo-Hutniczego w Lubinie;
- 14) Krajowej Izby Gospodarczej;
- 15) Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej;
- 16) Polskiej Izby Gospodarczej „Ekorozwój”;
- 17) Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu;
- 18) Naczelnej Organizacji Technicznej;
- 19) Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa;
- 20) Stowarzyszenia Elektryków Polskich;
- 21) Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa.

Stanowisko wobec rozporządzenia zajęły, nie wnosząc uwag: Związek Zawodowy Jedności Górniczej, Związek Pracodawców Górnictwa Węgla Kamiennego, Główny Instytut Górnictwa, Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego S.A., Polski Związek Pracodawców Producentów Kruszyw (jako członek Forum Przemysłu Wydobywczego), Naczelna Organizacja Techniczna (Zarząd Główny FSNT-NOT), Polska Izba Gospodarcza „Ekorozwój” oraz Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa.

Zastrzeżenia i propozycje do projektu zgłosiły: Związek Pracodawców Polska Miedź, Politechnika Śląska (Wydział Górnictwa i Geologii), Stowarzyszenie Elektryków Polskich oraz Pan Waław Łucyk (na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337)).

Uwzględnione zostały uwagi dotyczące:

- 1) doprecyzowania miejsca zainstalowania urządzeń transportowych, których środki transportu poruszają się po torze o nachyleniu powyżej 45°, poprzez dodanie w § 2 pkt 2 projektu rozporządzenia wyrazów: „w wyrobiskach górniczych” (Związek Pracodawców Polska Miedź, Stowarzyszenie Elektryków Polskich oraz Pan Waław Łucyk);
- 2) doprecyzowania i ujednoczenia terminologii zastosowanej w projektowanym rozporządzeniu z terminologią zastosowaną w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.) (Stowarzyszenie Elektryków Polskich oraz Pan Waław Łucyk), poprzez dookreślenie, że:
 - a) UGBKUE stanowi aparat pomocniczy dyrektora Urzędu, będącego organem nadzoru górniczego pierwszej instancji właściwym w podziemnych zakładach górniczych w odniesieniu do *urządzeń*, instalacji i sieci elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia, zasilających obiekty, maszyny i urządzenia, o których mowa w § 2 pkt 1—5 (§ 2 pkt 6 projektu rozporządzenia) oraz

b) UGBKUE stanowi aparat pomocniczy dyrektora Urzędu, będącego organem administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego pierwszej instancji właściwym w odniesieniu do następujących obiektów budowlanych podziemnych zakładów górniczych obiektów budowlanych przeznaczonych dla *urządzeń*, instalacji i sieci elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia, zasilających obiekty, maszyny i urządzenia, o których mowa w § 2 pkt 1—5 (§ 3 pkt 7 projektu rozporządzenia).

Nie uwzględniono uwag dotyczących:

- 1) umieszczenia w wyliczeniu w § 2 projektu rozporządzenia *głównych stacji elektroenergetycznych, tj. miejsc dostarczania energii elektrycznej* do zakładu górniczego, w odniesieniu do których Urząd miałby stanowić aparat pomocniczy dyrektora Urzędu, będącego organem nadzoru górniczego pierwszej instancji. Główne stacje elektroenergetyczne, tj. miejsca dostarczania energii elektrycznej, mieszczą się w pojęciu urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych (§ 2 pkt 6 projektu rozporządzenia), a zatem będą podlegać nadzorowi sprawowanemu przez dyrektora UGBKUE, jako organu pierwszej instancji (Stowarzyszenie Elektryków Polskich oraz Pan Waclaw Łucyk);
- 2) jednoznacznego zdefiniowania w projektowanym rozporządzeniu pojęcia „obiekt budowlany”. Zgodnie z § 149 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908) w akcie normatywnym niższym rangą niż ustawa bez upoważnienia ustawowego nie formułuje się definicji ustalających znaczenia określeń ustawowych; w szczególności w akcie wykonawczym nie formułuje się definicji, które ustalałyby znaczenia określeń zawartych w ustawie upoważniającej (Politechnika Śląska — Wydział Górnictwa i Geologii);
- 3) określenia odpowiedzialności za nadzór nad obiektami łączącymi szyb z wymienionymi w § 3 projektu rozporządzenia obiektami takimi jak: centrale, dyspozytornie, stacje wentylatorów itp. W rozumieniu projektu rozporządzenia dyrektor Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych jest organem administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego również w zakresie wyrobisk takich jak kanały rurowe, kablowe, wentylacyjne, łączące rurę szybową z następującymi obiektami budowlanymi takimi jak: stacje wentylatorów głównych, centrale, dyspozytornie, budynki wewnętrznych instalacji i sieci elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia (zasilających obiekty, maszyny i urządzenia takie jak: maszyny wyciągowe, napędy urządzeń transportowych poruszających się po torze o nachyleniu >45° w wyrobisku górniczym, centrale i dyspozytornie, stacje wentylatorów głównych) (Politechnika Śląska — Wydział Górnictwa i Geologii).

Ponadto, stosownie do art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759), projekt zostanie skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie rozszerza zadań organów nadzoru górniczego, które zostały już ujęte w aktach rangi ustawowej. Przyczyni się natomiast do racjonalizacji kosztów funkcjonowania urzędów górniczych w ramach części 60 budżetu państwa — Wyższy Urząd Górniczy. Przejęcie przez dyrektora UGBKUE od dyrektorów Okręgowych Urzędów Górniczych części obowiązków w zakresie nadzoru i kontroli nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu Wyższego Urzędu Górniczego. Przejęcie zadań przez UGBKUE nastąpi w ramach przesunięcia środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań przez Okręgowe Urzędy Górnicze w zakresie przejmowanym przez UGBKUE.

Utrzymanie jedyne go specjalistycznego urzędu górn iczego generuje koszty w zakresie m.in. funkcjonowania siedziby urzędu oraz wynagrodzenia osób kierownictwa oraz obsługi sekretarskiej i technicznej. Jednakże zapewnia także szereg korzyści związanych m.in. ze skupieniem działań kontrolnych i administracyjnych organów nadzoru górn iczego w odniesieniu do najistotniejszych z punktu widzenia bezpieczeństwa ruchu podziemnego zakładu górn iczego obiektów, maszyn, urządzeń, instalacji, sieci oraz obiektów budowlanych, co w znaczącym stopniu obniża koszty sprawowania tego nadzoru, zapewniając ponadto skupienie kadry specjalistów ze wskazanych dziedzin w jednej instytucji.

Zniesienie UGBKUE spowodowałoby natomiast przeniesienie realizacji ustawowych zadań organów nadzoru górn iczego z tego Urzędu na poszczególne okręgowe urzędy górn icze. Zachodziłaby zatem konieczność przeniesienia pracowników UGBKUE oraz przekazania obsługi spraw pozostających we właściwości tego Urzędu do poszczególnych okręgowych urzędów górn iczych, co — zważywszy na fakt, że nadzorem i kontrolą UGBKUE objęta jest m.in. część działalności KGHM Polska Miedź S.A. oraz Kopalni Soli „Kłodawa” S.A., a UGBKUE ma siedzibę w Katowicach — byłoby związane z poniesieniem znaczących kosztów tego przedsięwzięcia.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie wywołują konieczność przeniesienia pięciu pracowników inspekcyjno-technicznych, m.in. będących specjalistami z odpowiednimi uprawnieniami budowlanymi (obiekty budowlane na powierzchni) oraz górn iczymi – z zakresu budownictwa podziemnego (szyby, komory) z okręgowych urzędów górn iczych do UGBKUE, w trybie art. 64 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505).

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Propozycja przejęcia przez dyrektora UGBKUE od dyrektorów okręgowych urzędów górn iczych zadań w zakresie nadzoru i kontroli nad szybami i szybikami (a w konsekwencji — nad budynkami nadszybia) przyczyni się do ujednoczenia nadzoru i kontroli nad jednymi z najistotniejszych elementów ruchu podziemnego zakładu górn iczego oraz zmniejszy uciążliwość kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorców górn ictwa podziemnego. Ograniczenie uciążliwości administracyjnej w tym zakresie wpisuje się w realizację polityki Rządu, a także w założenia zrealizowane w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 18, poz. 97).

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Brak wpływu.

7. Źródła finansowania projektowanych rozwiązań.

Utrzymanie jedyne go specjalistycznego urzędu górn iczego będzie finansowane ze środków budżetu Wyższego Urzędu Górn iczego (część 60 budżetu państwa) na 2009 r. i lata kolejne.

WSTĘPNA OPINIA O ZGODNOŚCI PROJEKTU Z PRAWEM UNII EUROPEJSKIEJ

Na podstawie § 10 ust. 7 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. — Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221 i Nr 30, poz. 482, z 2004 r. Nr 42, poz. 734, z 2005 r. Nr 55, poz. 757 oraz z 2006 r. Nr 40, poz. 439) przedstawia się następującą opinię:

Projektowana regulacja ma na celu modyfikację właściwości rzeczowej Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych, utrzymując jego dotychczasową nazwę, właściwość miejscową i siedzibę.

Problematyka nazw, właściwości i siedzib organów nadzoru górniczego albo urzędów stanowiących aparat pomocniczy tych organów nie jest przedmiotem regulacji prawa Unii Europejskiej.

W konkluzji należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

